

Cēsīs izvērtēti peldošās salas pilotprojekta rezultāti

Gulbenē un Cēsīs 24. septembrī un 25. septembrī notika Interreg Igaunijas-Latvijas programmas projekta BioFloat partneru un ekspertu pieredzes apmaiņas pasākums. Tā laikā tika prezentēti pētījumu rezultāti, izvērtēta peldošo salu ietekme uz ūdens kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, kā arī demonstrētas ūdens monitoringa metodes.

Pirmajā dienā Gulbenē dalībnieki iepazinās ar novērojumiem par ūdens kvalitāti, kukaiņu un putnu daudzveidību pie peldošajām salām, kā arī pašvaldības pieredzi pilotprojekta īstenošanā. Otrajā dienā uzmanība tika pievērsta Cēsu pils parka dīķim, tā monitoringa rezultātiem un peldošās salas darbībai.

Dīķa ūdens kvalitātes uzlabošanās vēl nav noturīga

Vadošā pētniece un Akvakultūras pētniecības un inovāciju infrastruktūras centra vadītāja Dr. biol. Inta Dimante-Deimantoviča iepazīstināja ar Cēsu pils parka dīķa ūdens kvalitātes novērojumiem. 2026. gada rudens dati liecina, ka dīķī joprojām saglabājas barības vielām bagātām ūdenstilpēm raksturīgās pazīmes. Novērota zema zooplanktona sugu daudzveidība un virpotāju dominance, bet pēc fosfora rādītājiem ūdens kvalitāte joprojām atbilst ļoti sliktai kvalitātes klasei.

Vienlaikus pēc dīķa attīrīšanas un nogulumu izņemšanas samazinājies hlorofila un pH līmenis, kas saistīts ar aļģu biomasas samazināšanos. Tomēr pašreizējie monitoringa dati vēl neapstiprina noturīgu dīķa ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanos.

Peldošās salas augi uzkrāj piesārņotājus

Pētījumā analizēti arī uz peldošās salas augošie augi, pārbaudot tajos 18 farmaceitisko vielu klātbūtni. Cēsu pils parka dīķa augos konstatētas 13 no šīm vielām. Visbiežāk un lielākajā koncentrācijā konstatēts hlorheksidīns - antiseptisks līdzeklis, ko izmanto, piemēram, dezinfekcijas un mutes kopšanas līdzekļos. Augos atrastas arī antibiotiku un antidepresantu atliekvielas.

Rezultāti liecina, ka peldošās salas augi spēj uzkrāt ūdenī esošos piesārņotājus. Tas paver iespējas izmantot veģetāciju gan piesārņojuma monitoringā, gan turpmākā izpētē par tā mazināšanas iespējām.

Pašvaldības pieredze peldošās salas uzturēšanā

Cēsu novada pašvaldības projekta vadītāja Ilze Sestule iepazīstināja ar peldošās salas izveidi un uzturēšanu Cēsu pils parka dīķī. Dalībnieki uzzināja par salas darbību dažādos gadalaikos, sabiedrības iesaistes aktivitātēm un pašvaldības gūto pieredzi, izmantojot dabā balstītus risinājumus bioloģiskās daudzveidības veicināšanai pilsētvidē.

Pasākuma noslēgumā Gulbenes un Cēsu pilotteritorijās tika demonstrēta ūdens paraugu ņemšana un citas monitoringa metodes, ko izmanto projekta rezultātu izvērtēšanā.

Projektu BioFloat īsteno Interreg Igaunijas-Latvijas programmas ietvaros. Tā mērķis ir pārbaudīt peldošo salu iespējas ūdens kvalitātes uzlabošanā, piesārņojuma mazināšanā un bioloģiskās daudzveidības veicināšanā pilsētu ūdenstilpēs Latvijā un Igaunijā.

Interreg

Co-funded by
the European Union

Estonia – Latvia

